

СТОЛИЧНА ОБЩИНА
СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

1000 София, ул. Московска № 33, Тел. 93 77 591, Факс 98 70 855, e-mail: info@sofiacouncil.bg, http://www.sofiacouncil.bg

РЕШЕНИЕ № 477

на Столичния общински съвет

от 05.09.2013 година

За предложение за произвеждане на местен референдум в Столична община с въпрос „Съгласни ли сте да бъде прекратен концесионния договор между Столична община и „Софийска вода” АД?”.

На основание чл.21, ал.1, т.20 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и чл.31, ал.2 от Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, във връзка с чл.174 от АПК

**СТОЛИЧНИЯТ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
РЕШИ:**

Не приема предложението за произвеждане на местен референдум в Столична община с въпрос „Съгласни ли сте да бъде прекратен концесионния договор между Столична община и „Софийска вода” АД?”

Мотивите за това са следните:

Предмет на разглеждане е предложение за произвеждане на местен референдум, по което Столичният общински съвет се е произнесъл с Решение № 621 от 06.12.2012 година, което е обжалвано и отменено със съдебно решение № 5330 от 01.08.2013 година, постановено от Административен съд - София - град, IV касационен състав, по административно дело № 352 по описа на АССГ за 2013 година. Съдът е върнал делото като административна преписка за ново разглеждане на доклад с вх.номер № 9300- 520/22.11.2012 година и за приемане на решение по предложението при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона.

На първо място, изследван бе въпросът налице ли са предпоставките за обсъждане от Столичен общински съвет на предложението за произвеждане на референдум. Видно от предоставените на общинските съветници материали е налице предложение за произвеждане на местен референдум, по което Столичният общински съвет се е произнесъл с

Решение № 621 от 06.12.2012 година, което е обжалвано и отменено със съдебно решение № 5330 от 01.08.2013 година постановено от Административен съд - София - град, IV касационен състав, по административно дело № 352 по описа на АССГ за 2013 година. С посоченото съдебно решение (приложено към материалите за заседанието) АССГ е върнал делото като административна преписка за ново разглеждане на доклад с вх.номер № 9300- 520/22.11.2012 година и за присмване на решение по предложението при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени от съда.

Съгласно разпоредбата на чл.26, ал.1 от Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление (ЗПУГДВМС), местен референдум се произвежда в община, район или кметство за пряко решаване на въпроси от местно значение, които законът е предоставил в компетентност на органите на местното самоуправление или органите на района или кметството. В предметния обхват на местния референдум попадат въпроси от местно значение, които следва да бъдат решени от орган на местно самоуправление. Изключенията от това правило са изброени изчерпателно в ал.2 на чл.26 от ЗПУГДВМС - чрез местен референдум не могат да се решават въпроси на общинския бюджет, въпроси относно размера на местните данъци и такси, както и правилата на вътрешната организация и дейност на общинския съвет. Принципната възможност за прекратяване и разваляне на договорите е уредена в Закона за задълженията и договорите, в Търговския закон и в редица специални закони.

Следователно, така формулираният въпрос отговаря на изискванията, предвидени в чл.26, ал.1 и ал.2 от закона.

Съгласно разпоредбата на чл.27, ал.1 от ЗПУГДВМС три са категориите субекти, които могат да отправят предложения за произвеждане на местен референдум, сред които и поне една пета от общинските съветници, но не по-малко от трима общински съветници, какъвто е настоящият случай. Поради това, Столичният общински съвет приема, че е налице предложение за произвеждане на референдум, което е направено от лица, които имат право да правят предложение за произвеждане на местен референдум.

Общинският съвет е компетентен да разгледа предложението за произвеждане на местен референдум на основание чл.21, ал.1, т.20 от Закона за местното самоуправление и местната администрация.

В изпълнение на разпоредбата на чл.27, ал.2 от ЗПУГДВМС, предложението за произвеждане на местен референдум, направено с цитирания по-горе доклад от общински съветници от Столичен общински съвет (СОС), е регистрирано в публичния регистър на предложенията за произвеждане на местен референдум.

Видно от предоставения на членовете на СОС Доклад за резултатите от дейността на Работна група, създадена в изпълнение на Решение № 426 от 19.07.2012 година на СОС, концесионният договор е сключен на

23.12.1999 година между Концедента Столична Община и „Софийска вода” АД като Концесионер. Концесионният договор влиза в сила от 06.10.2000 година. Това е началната дата за изчисляване на периода на концесията, отдадена с първоначален срок за 25 години. Изборът на концесионер става след Решение № 3 на Столичния общински съвет от 30.11.1998 година, с което се открива процедура за предоставяне на концесия за водоснабдяването и канализацията на Столична община. Предмет на договора е предоставянето на концесия върху правата за управление и експлоатация на публичните В и К активи и изключителното право да се предоставят В и К услуги на територията на концесионната площ. Договорът е изменян два пъти - на 15.12.2000 година с Първо допълнително споразумение и на 19.03.2008 година с Второ допълнително споразумение. На 09.07.2008 година е подписано споразумение към Второто допълнително споразумение. Последващи изменения, отразяващи промяната в релевантната нормативна уредба (приемането на Закона за регулиране на В и К услугите, на новия Закон за концесиите и правилник за прилагането му) са направени с посоченото Второ допълнително споразумение и с Договор за спогодба между страните, сключен на 16.01.2009 година след решение на Столичния общински съвет № 4 по Протокол № 29 от 15.01.2009 г. В доклада на работната група са изследвани и клаузите от договора, уреждащи правата и задълженията на страните, в т.ч. хипотезите на предсрочно прекратяване на договора, посочен е и общият размер на извършените от концесионера инвестиции за периода от началото на концесията до края на 2012 година по данни от одиторски доклади, анализирани са причините за неизпълнение на част от задълженията на концесионера. В част „Заклучение” от доклада са направени следните констатации и препоръки:

- Констатирани са факти и сериозни недостатъци в работата на концесионера;
- Установено е, че клаузите на действащия договор не защитават в нужната степен интересите на Столична община като страна по договора;
- Съгласно действащия концесионен договор към момента не са налице условия за прекратяване на договора по вина на концесионера;
- Подчертано е изрично, че при останалите варианти за прекратяване на концесионния договор (по искане на Столична община) неустойките, дължими от концедента, са изключително високи и включват заплащане на задълженията по основния договор за заем на концесионера, договор за заем със свързано лице, задължения към трети лица, както и капиталова компенсация в полза на концесионера.

Предлага се създаването на нова работна група, включваща представители на СО, СОС и концесионера, със задача да извърши ревизия на договора и подготви текста на ново споразумение, касаещо повдигнатите въпроси в заключението (конкретни предложения за изменения на концесионния договор, изложени на стр.13 от Доклада).

Следователно, от доклада на работната група, в която участват представители на Столична община, Столичен общински съвет и външни експерти, може да се направи извод, че не са налице предпоставките за предсрочно прекратяване на концесионния договор по вина на концесионера. Прекратяването на договора на друго основание - т.е. по инициатива на концедента без да е налице неизпълнение на концесионера, съобразно предвидената дефиниция за това, би могло да доведе до риска от претендиране на дължимите обезщетения, неустойки и други парични претенции срещу концедента. Подобно неблагоприятно развитие на концесионното правоотношение би било в полза единствено на концесионера, а не на общината като страна по договора.

Столичният общински съвет, без да обсъжда по същество облигационните правоотношения между страните, като взе предвид констатациите на работната група относно липса на основание за прекратяване на договора поради неизпълнение на концесионера и предвид възможността при произвеждане на местен референдум с въпрос „Съгласни ли сте да бъде прекратен концесионният договор между Столична община и „Софийска вода” АД?” същият да бъде прекратен в изпълнение на решението, прието след гласуване на референдума, намира за нецелесъобразно произвеждането на местен референдум на територията на Столична община по поставения въпрос.

Преди всичко, това би поставило Столична община в ролята на неизправна страна по концесионния договор и би довело до значителен риск от настъпването на тежки последици от финансов характер за Столична община, предвид опасността от претенции от концесионера, включително предявяването им в рамките на международно арбитражно производство. За да е налице възможност за концедента да прекрати договора, трябва да са налице условията за това, предвидени в договора. Видно от заключението на работната група, тези изисквания не са изпълнени, поради което решаването на въпроса с местен референдум би определило поведението на Столична община като страна по възникналото облигационно правоотношение, което не е обосновано с наличието на правно основание. Нещо повече, констатирана е липсата на такова в публично достъпен документ - доклад на работната група, образувана по решение на СОС, което допълнително би затруднило процесуалното поведение на Столична община като ответник по евентуално международно арбитражно дело и би увеличило значително риска от постановяване на осъдително решение за изплащане на претендираното от концесионера обезщетение от Столична община, ведно с разноските по производството. Съображения в тази връзка са представени в становищата на постоянните комисии, на които е разпределен доклада.

Столичният общински съвет взе предвид и другите възможни последици от приемането на предложението, извън анализирания по-горе

такива, а именно - свързани с договорните правоотношения на страните и развитието им при произвеждане на референдума.

Аргумент в подкрепа на тезата за неприемане на предложението за произвеждане на местен референдум са и възможните негативни последици от обществен характер, част от които са застъпени в становището на Постоянната комисия по инженерна инфраструктура и енергийно планиране.

На първо място, съществува опасност от създаване на несигурност у гражданите относно редовното и качествено предоставяне на В и К услугите, които са от жизнено значение за населението. Въпреки че до започването на предоставяне на ВиК услугите от друг ВиК оператор, настоящият концесионер е длъжен да изпълнява задълженията си по договора, съгл. § 30, ал.8 от ПЗР на Закона за водите, това ще представлява основание за нови имуществени претенции срещу Столична община от настоящия концесионер.

Наред с това, предвид негативното развитие на правоотношенията между страните и високия риск Столична община да бъде неизправна страна по концесионния договор, вероятно е да бъде затруднено упражняването на ефективен контрол върху качеството на предоставяните услуги от СО, което неминуемо ще доведе до влошаване на качеството на предоставяните услуги. Макар водеща за контрола върху качеството на ВиК услугите да е ролята на ДКЕВР, концедентът има редица правомощия в тази връзка, ефективното упражняване на които би могло да бъде прештествано и в резултат на това гражданите на София да бъдат принудени да потребяват услуги с по-ниско от нормативно установеното качество, предвид липсата на алтернативен доставчик на водоснабдяване. Видно от предоставеното становище на кмета на Столична община с вх. в СО № 9300-520/8/19.08.2013 г. от кмета са предприети редица действия по проверка и контрол спрямо концесионера - сезирането на Агенцията за държавна финансова инспекция, Държавната комисия за енергийно и водно регулиране, както и от звеното за Вътрешен контрол на Столична община. Тези действия показват възможността от страна на концедента да упражнява контрол по изпълнение на концесионния договор, при спазване на приложимите законови разпоредби и предвидените в концесионния договор права и задължения на страните.

На следващо място, следва да бъде обсъдено въздействието на предлаганото решение за произвеждане на референдум върху инвестиционния климат в София и отражението му върху инвестиционната среда, с оглед осигуряване на сигурност и предвидимост за инвеститорите, които са основни фактори при вземането на решение за извършване на инвестиции. Създаването на устойчива инвестиционна среда е сред основните цели на всеки орган на местното самоуправление и Столичният общински съвет предприе редица мерки в тази насока от началото на своя мандат. Подобно поведение от страна на Столична община спрямо изправна страна по облигационно правоотношение би

довело до повишаване на рисковете за местния бизнес и международните инвеститори, което би рефлектирало в средносрочен и дългосрочен план и в намаляване на инвестициите в столицата.

Към описаните негативни последици от приемането на предложението за произвеждане на местен референдум, които имат икономически и финансов характер, следва да бъде добавена и опасността от понижаване на кредитния рейтинг на общината, което от своя страна би могло да доведе до предсрочна изискуемост на задължения на Столична община по договори, по които е страна към настоящия момент, както и да се отрази неблагоприятно върху предлаганите на общината финансови условия, в т.ч. размер на лихви за целево финансиране от банкови институции и др.

Произвеждането на референдум по поставения въпрос би могло да има за последица иницирането на местни референдуми за прекратяване на всеки от договорите, по които Столична община е страна, и да доведе до прекратяването на изгодни за Столична община договори, до претендиране на дължими обезщетения от изправните страни и до непоследователност в стопанската политика на общината като цяло.

Оценката за необходимите финансови и други ресурси за изпълнение на решението за произвеждане на местен референдум, както и оценка за въздействието от предлаганото решение, в изпълнение на изричните изисквания на чл.69, ал.1 от ПОДСОС също бяха обсъдени при приемане на настоящото решение. Анализ в тази връзка се съдържа и в разгледаните становища на кмета на Столична община и на постоянните комисии. Видно от писмо от заместник - кмета на Столична община г-н Дончо Барбалов с изх.номер № СО-6600-2760 от 13.08.2013 година очакваните разходи по организационно - техническата подготовка на референдума по поставения въпрос са на стойност 1 439 020 (един милион четиристотин тридесет и девет хиляди и двадесет) лева. Съгласно разпоредбата на чл.5, ал.1 от Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, финансовите средства за произвеждане на местен референдум се осигуряват от общинския бюджет, поради което размерът на същите следва да бъде взет предвид от Столичен общински съвет при обсъждане на предложението за произвеждане на местен референдум. Размерът на разходите е определен на база процентно съотношение на изразходваните средства от последните избори и на база разходите за частични избори за кмет през 2009 година. Разходите за организационно - техническата подготовка на референдума, съгласно представената план - сметка към посочения доклад са следните видове - за възнаграждения на членовете на СИК, на членовете на ОИК, разходи за материали, за вода, горива и енергия, разходи за външни услуги, разходи за допълнителни възнаграждения на служителите и др. Описаните разходи са значителни, поради което считаме, че с приемане на решение, с което се отхвърля предложението за произвеждане на референдум, извършването

им за сметка на общинския бюджет оправдано ще бъде спестено, предвид нецелесъобразността на предложението за произвеждане на референдум.

Другите ресурси, необходими за изпълнение на решението за произвеждане на референдум, са свързани с обезпечаването на информационната кампания и провеждането на гласуването от кмета на СО и общинската администрация. Съгласно чл.33, ал.2 от ЗПУГДВМС, кметът и общинската администрация осъществяват организационно - техническата подготовка на местния референдум, а чл.34, ал.2 предвижда, че кметът организира отпечатването на информационен лист, който съдържа информация за формулировката на въпроса, мотивите на референдума, времето, мястото и реда за произвеждането му. Наред с това, общината е длъжна да предостави безвъзмездно подходящи помещения за провеждане на обсъждания и други прояви по въпроса на референдума. Посочените задължения на кмета и на общинската администрация по същество изчерпват ресурсите, необходими за изпълнение на решението за произвеждане на референдума.

В Постоянната комисия по местно самоуправление и нормативна уредба (ПКМСНУ) бяха обсъдени какви формални нарушения са допуснали вносителите на доклада. Тези нарушения бяха изложени от председателя на комисията на заседанието на СОС:

На първо място - докладът е подписан от 16 души общински съветници към онзи момент, колкото изисква чл.27, ал.1 от ЗПУГДВМС. Към датата на приемане на настоящото решение петима от общинските съветници, подписали доклада, не са вече такива. Това, според членовете на ПКМСНУ, поставя въпроса дали е изобщо субект, който е могъл да организира подобна процедура за допускане до референдум.

На второ място - проблемът, който е чисто правен е, от формална гледна точка - към доклада има приложен проект за решение. Четейки буквално проекта за решение там е записано, че се предлага на СОС да организира произвеждане на референдум на дата 27.01.2013 г. Очевидно е, че това не може да се случи.

Третият аргумент, който председателят на ПКМСНУ изложи на заседанието при обсъждане на предложения проект за решение е, че законът задължава вносителите да приложат към своя доклад и проект за решение образци на книгата, които ще бъдат използвани при произвеждане на референдума. Това означава - информационен лист, вида на бюлетината и т.н. Такива книга няма приложени и до настоящия момент към доклада, което също дава формалното основание да се отхвърли искането.

На четвърто място - липсва финансовата обосновка, която е указана и в мотивите на съда, но и е задължителна съобразно разпоредбите на чл.33, ал.2 от ЗПУГДВМС - какво би струвало като средства за произвеждане на референдума от една страна и от друга страна преценка за последиците от действията по произвеждане на референдума във връзка с изпълнение на самото решение.

Независимо от посочените от председателя на ПКМСНУ нарушения, СОС обсъди предложението за произвеждане на референдум по същество и не приема същото.

Приемането на решение за произвеждане на референдум по въпроса „Съгласни ли сте да бъде прекратен концесионния договор между Столична община и „Софийска вода” АД?” би имало множество негативни последици. Те са изтъкнати по - горе и биха могли да бъдат обобщени като такива, които са свързани с нецелесъобразност на решението по икономически съображения като:

- високият риск при приемане на решението Столична община, с оглед задължението да приведе в изпълнение резултатите от гласуването на референдума, да прекрати без правно основание концесионния договор и в резултат на това да бъде задължена да изплати значителни по размер обезщетения на концесионера;

- негативните последици върху инвестиционната среда в София и кредитния рейтинг на Столична община;

- алтернативните разходи, които трябва да бъдат извършени при избор на нов концесионер и др.;

както и множество неблагоприятни последици от обществен характер като създаването на несигурност у потребителите, възможността за влошаване на качеството на предоставяните ВиК услуги на гражданите на София и др.

Посочените значителни рискове биха били избегнати с решение на Столичния общински съвет, с което предложението за произвеждане на референдум не се приема.

Настоящото решение е прието на заседание на Столичния общински съвет, проведено на 05.09.2013 г., Протокол № 45, точка 1 от дневния ред, по доклад № СО-9300-520/22.11.2012 г. и становище № СО-9300-520/8/19.08.2013 г. и е подпечатано с официалния печат на Столичния общински съвет.

**Председател на Столичния
общински съвет:**

(п)

Елен Герджиков